

[Christophersen.]

at lade amter og kommuner indlede den helt nødvendige tilpasning til nye og mere begrænsede økonomiske rammer.

Et andet principielt område i regeringens spareforslag vedrører indskrænkninger i gratisprincippets anvendelse på forskellige felter. Også her har vi mellem regeringens forslag og PP II en ganske klar forbindelse. I PP II påpeges det, at medmindre vi kritisk anvender gratisprincippet, medmindre vi kritisk holder øje med, om begrundelsen for de en gang etablerede ordninger nu også stadig står ved magt, vil udgiftsforløbet fuldkommen tage magten fra os. Det, der i regeringens forslag konkret er tale om, er en ændring af betalingsreglerne i fritidsloven, og det er en indskrænkning, eller en udvidelse rettere sagt, af betalinger for skoleophold, læge- og tandlægetilsyn i daginstitutioner og befordringsgodtgørelse under sygesikringsloven. Disse betalinger udvides, eller vi kan også sige, at gratisprincippet anvendes med mere kritisk sans.

Selvfølgerig er der tale om en indskrænkning af goder, som befolkningen får stillet til rådighed. Det er der ikke nogen som vil anfægte, men vi ved også, som jeg sagde før, at netop det store arbejde, der er nedlagt i PP II, gør det klart for os, at medmindre vi i de kommende år tager sådanne ordninger op til revision, vil det ikke være muligt at bringe de offentlige udgifters udvikling ind i et acceptabelt forløb. Jeg synes personligt, at regeringen i denne omgang er gået frem med megen omhyggelighed og skånsomhed. Jeg tror, vi på længere sigt må indstille os på, at større og mere omfattende ordninger må underkastes en tilsvarende revision. Det skal jeg senere sige lidt mere om.

Et tredje træk i de forslag, finansministeren har fremlagt om besparelser, er en begrænsning af forskellige tilskud, af forskellige overførselsindkomster. Jeg vil godt nævne en enkelt post, som fortjener en særlig kommentar, forslaget om at ophæve den mælkekomensation, der er indbygget i pensioner og i børnetilskud. Her må man erindre sig, at der i virkeligheden er tale om en dobbeltkomensation, idet vi for ikke lang tid siden indførte en direkte støtte, som nedbragte priserne på mælk og mælkeprodukter. Her har vi altså, synes jeg, et godt eksempel på, hvordan vi undertiden blot

lader ordninger køre videre, selv om det ved en kritisk undersøgelse ville have vist sig, at den oprindelige begrundelse ikke længere holdt.

På hele tilskudsområdet samler regeringens forslag sig så i øvrigt om, skal vi sige to hovedområder, nemlig børnetilskuddene og uddannelsesstøtten. For børnetilskuddenes vedkommende tror jeg at der længe her i folketinget har været megen tvivl om, hvorvidt den eksisterende ordning egentlig var rimelig. Dels er det jo en vældig generel ordning, hvor alle skattefrit pr. barn får udbetalt et lige stort beløb, uanset om forældrenes indkomst er høj eller lille, uanset om børnene er 1 år, eller de er 18 år, og uanset om der er tale om 1, 2, 3 eller endnu flere børn i familien. Alene det gør jo, at den nuværende ordning rent socialt virker meget tilfældig. Det har selvfølgelig sin historiske baggrund i, at børnefradragene oprindeligt var et element i vores indkomstskattelovgivning, der så senere blev overført til det socialpolitiske område. Men denne usikkerhed her i folketinget har altså også skabt forskellige tanker om en revision. Der er nogle, der har ment, at man kunne gå den vej i stedet at give et større tilskud til børnene i de første leveår og så trappe ned eller måske helt fjerne børnetilskuddet for de højere aldersklasser.

Det har også været fremme, at man skulle lave en slags differentiering efter forældrenes indkomststørrelse. Det var jo et af de elementer, der var inde i spæredrøftelserne sidste forår. Men det er jo mere langsigtede perspektiver, og det er noget af det, vi må tage op, når vi skal drøfte, hvordan en udgiftsreform skal tilrettelægges.

I denne omgang, i det kortsigtede, er regeringens forslag imidlertid en konsekvent og logisk beskæring af udgifterne på dette område, hvis man vil beskære dem, og det er klart, at her er det de statsfinansielle nødvendigheder, der tvinger os til at anlægge det synspunkt. For hvis der er noget sted, hvor de generelle børnetilskud bedst kan begrænses, så tror jeg, det er her. Jeg kan til supplement hertil føje, at vi i virkeligheden ved at nedsætte aldersgrænsen fra 18 til 16 år vel blot kommer på linje med ordningen i et land som Sverige, hvor man, så vidt jeg er orienteret, har en aldersgrænse på 16 år.